

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kontrollutvalget har møte i Rådmannskontorets møterom

23.03.2010 kl. 19.00

Møtet er lukket for publikum i alle saker, jf. Kommuneloven § 77 nr. 8. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på servicetorget og Ås bibliotek, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

KU-sak 5/10 10/820
FORVALTNINGSREVISJON 2010 - ØKONOMISTYRINGEN I KOMMUNEN

KU-sak 6/10 10/821
RAPPORT OM BARNEVERNETS RAMMEVILKÅR - RÅDMANNENS OPPFØLGING

KU-sak 7/10 10/823
ÅS KOMMUNES REGNSKAP 2008 - REFUSJONSKRAV SYKE- OG FØDSELSPENGER

KU-sak 9/10 10/829
RAPPORT OM BRUK AV KONSULENTER I ÅS KOMMUNE - RÅDMANNENS OPPFØLGING

KU-sak 8/10 10/824
ORIENTERINGSSAKER

Ås, den 15. mars 2010

Håkon L. Henriksen /s./
Leder

Jan T. Løkken
Sekretær

KU-sak 5/10
FORVALTNINGSREVISJON 2010 - ØKONOMISTYRINGEN I KOMMUNEN

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 10/820
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	5/10	23.03.2010

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget vedtar følgende rammer for et forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2010 vedr. økonomistyringen i Å kommune:

Formål:

Prosjektet skal kartlegge og vurdere om kommunen har tilfredsstillende intern kontroll og styring av den økonomiske situasjonen og tilhørende rapportering.

Delproblemstillinger:

1. Er kvaliteten i budsjettet i samsvar med kommunens behov for planleggings- og styringsinformasjon?
2. Har kommunen økonomi- og delegeringsbestemmelser som sikrer en betryggende kontroll?
3. Er samspillet mellom kommunens ledelse på alle nivå tilfredsstillende for å sikre en god økonomirapportering og oppfølging i kommunen?
4. Er det tilstrekkelig kunnskap i organisasjonen om budsjettering og rapportering.
5. Foruten en generell gjennomgang av samarbeidet mellom de ulike ledernivåene i kommunen, skal prosjektet se spesielt på det interne samarbeidet i helse- og sosialsektoren.

Follo distriktsrevisjon bes legge fram en prosjektplan for prosjektet.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

Rapport om økonomiplanlegging, rapportering og styring som Revisjon Midt-Norge IKS har utarbeidet for Klæbu kommune (januar 2009).

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget gjorde i sitt møte den 2. februar d.å. følgende vedtak, jf. sak 3/10:

Kontrollutvalget velger økonomistyringen i kommunen, illustrert med pleie- og omsorgstjenesten som tema for forvaltningsrevisjon i 2010.

Utvalget viderefører diskusjonen om hvilke problemstillinger revisjonen skal omfatte på neste møte. Utvalget setter pris på at FDR vil legge fram et forslag til prosjektplan i løpet av 1. halvår og at prosjektet gjennomføres tidlig i høst.

Saken til dagens møte er et bidrag til videre diskusjon om hvilke problemstillinger prosjektet bør inneholde.

Noe av bakgrunnen for dette prosjektet er overskridelsene i regnskapene for 2009 for helse- og sosial sektoren i kommunen.

I sak 4/10 Regnskapet for 2009 – konsekvenser for budsjett 2010, konstaterte kommunestyret bl.a. at ” *det ikke er gode nok rutiner i administrasjonen for å holde løpende kontroll med utgifter og inntekter i kommunen. Rådmannen ble bedt om å utarbeide forslag til rutiner for å unngå budsjettoverskridelser i fremtiden. Disse skal legges fram for formannskapet til godkjenning innen utgangen av mars 2010.*”

Sekretariatet vi peke på at forvaltningsrevisjonsprosjektet i størst mulig grad bør analysere gjeldende ordninger for økonomistyringen i kommunen og prosjektet bør derfor ta hensyn til eventuelle endringer som kommer som følger av kommunestyrets vedtak ovenfor.

Kommunens økonomistyring er regulert gjennom lov, forskrifter, merknader og kommunens egne reglementer og andre vedtak i kommunestyret.. I forvaltningsrevisjonsrapporten vedr. økonomistyring for Klæbu kommune som følger vedlagt, kan en på side 33 ff. lese noen av de sentrale bestemmelsene. Ås kommune har ikke noe eget økonomireglement, men ”Ås kommunens reglementer” regulerer blant annet rådmannens myndighet i økonomiske saker. Reglementene kan leses på kommunens internettsider.

Formål og delproblemstillinger for prosjektet kan være:

Formål:

Prosjektet skal kartlegge og vurdere om kommunen har tilfredsstillende intern kontroll og styring av den økonomiske situasjonen og tilhørende rapportering.

Delproblemstillinger:

1. Er kvaliteten i budsjettet i samsvar med kommunens behov for planleggings- og styringsinformasjon?
2. Har kommunen økonomi- og delegeringsbestemmelser som sikrer en betryggende kontroll?
3. Er samspillet mellom kommunens ledelse på alle nivå tilfredsstillende for å sikre en god økonomirapportering og oppfølging i kommunen?
4. Er det tilstrekkelig kunnskap i organisasjonen om budsjettering og rapportering.
5. Foruten en generell gjennomgang av samarbeidet mellom de ulike ledernivåene i kommunen, skal prosjektet se spesielt på det interne samarbeidet i helse- og sosialsektoren.

Forslaget ovenfor er delvis hentet fra en rapport økonomiplanlegging, rapportering og styring som Revisjon Midt-Norge IKS har utarbeidet for Klæbu kommune (januar

2009). Rapporten vedlegges og vil kunne gi utvalget noen ideer til vinkling av prosjektet i Ås.

Revisjonen vil først kunne gjennomføres når kommunen etter planen er blitt deltaker i FDR fra 1. juli. Distriktsrevisjonen har gitt uttrykk for at den vil medvirke til at utvalget kan ta standpunkt til et forslag til prosjektplan i løpet av første halvår. Ut fra sekretariatets kontakt med FDR, antar vi en prosjektplan fra distriktsrevisjonen vil foreligge seinest til møtet den 8. juni. Rapporten bør foreligge så tidlig i høst at den kan være til hjelp i kommunens budsjettarbeid for neste år.

KU-sak 6/10
RAPPORT OM BARNEVERNETS RAMMEVILKÅR - RÅDMANNENS OPPFØLGING

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 10/821
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	6/10	23.03.2010

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding om oppfølgingen av anbefalingene i rapporten om barnevernets rammevilkår til orientering.

Rådmannen bes sende kontrollutvalget en ny rapport om oppfølgingen innen seks måneder.

Tidligere politisk behandling:

Kommunestyret sak 61/09

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

E-post fra helse- og sosialsjefen av 10. mars 2010.

SAKSUTREDNING:

Kommunestyret sluttet seg i møtet den 25. november 2009 til kontrollutvalgets innstilling vedr. rapporten om barnevernets rammevilkår. Rådmannen ble bedt om å følge opp rapportens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget innen tre måneder. . Tilbakemeldingen forelå i e-post av 10. mars d.å. fra helse og sosialsjefen på vegne av rådmannen.

Rapporten inneholdt følgende anbefalinger:

1. Det bør innarbeides en beskrivelse av hvordan tjenesten er organisert i prosessbeskrivelsen for barneverntjenesten. Stillingsbeskrivelser, fullmaktsoversikter og kommunens delegasjonsreglement bør oppdateres.
2. Brukerunderøkelser som gjennomføres av barneverntjenesten, kan med fordel i større grad innrettes mot å frembringe erfaringer som kan brukes for å forbedre tjenesten. Barneverntjenesten bør også systematisere alle henvendelser og erfaringer som grunnlag for forbedringstiltak.

3. Barneverntjenesten bør gjennomføre en risikoanalyse for å identifisere områder hvor det er fare for svikt eller mangel på oppfyllelse av myndighetskrav.
4. Barneverntjenesten bør ha et system som registrere avvik fra egne ansatte. Kommunen bør påse at registrerte avvik blir lukket i tråd med fastsatte prosedyrer.
5. Kommunen bør påse at undersøkelsessaker blir avsluttet innenfor lovpålagte frister. Det bør videre følges opp at den halvårlige innrapporteringen til Fylkesmannen, er korrekt.
6. Barneverntjenesten bør påse at dokumentasjonen i saksmappene er iht de retningslinjer som er fastsatt.
7. Barneverntjenesten bør utarbeide faktureringsrutiner knyttet til refusjoner fra foreldre i de sakene hvor foreldre skal betale direkte til kommunen.
8. Barneverntjenesten bør utarbeide en sjekklister i forbindelse med inngåelse av avtaler med barnevernsinstitusjoner via BUFETAT.
9. Barneverntjenesten bør i forbindelse med tertialrapporteringene foreta en periodisering av inntekter og kostnader.

Tilbakemeldingen om oppfølgingen av rapportens anbefalinger følger vedlagt som e-post fra helse- og sosialsjefen på vegne av rådmannen. Etter sekretariatets vurdering viser rådmannens tilbakemelding at barnevernet er kommet i gang eller planlegger å iversette en oppfølgingen av revisjonens anbefalinger. Sekretariatet mener dette, med utgangspunkt i den relativt korte tidsfristen som var satt for tilbakemelding, er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget skal påse at anbefalingene blir fulgt opp og satt ut i livet. Ut fra den framdriften som beskrives i tilbakemeldingen antar vi mye av oppfølgingen vil være gjort før sommeren. Vi foreslår derfor at rådmannen blir bedt om å gi en ny tilbakemelding til kontrollutvalget innen ett halvt år og at kontrollutvalget først etter den nye tilbakemeldingen gir rapport til kommunestyret om saken.

KU-sak 7/10

**ÅS KOMMUNES REGNSKAP 2008 - REFUSJONSKRAV SYKE- OG
FØDSELSPENGER**

Saksbehandler: Jan T. Løkken

Arkivnr: 219

Saknr.: 10/823

Utvalg

Sak nr.

Møtedato

Kontrollutvalget

7/10

23.03.2010

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannen s redegjørelse av 9. mars 2010 vedr Ås kommunes regnskap 2008 – oppfølging i forhold til refusjonskrav, til orientering.

Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar rådmannens redegjørelse av 9. mars 2010 vedr Ås kommunes regnskap 2008 – oppfølging i forhold til refusjonskrav, til orientering.

Tidligere politisk behandling:

Kontrollutvalget sak 19/09

Kommunestyret sak 43/09

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Kontrollutvalget

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Notat fra rådmannen av 9. mars d.å. vedr. Ås kommunes regnskap 2008 – oppfølging i forhold til refusjonskrav

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget vedtok i forbindelse med behandlingen av kommunens årsregnskap for 2008, jf. sak 19/09, blant annet ” *Kontrollutvalget merker seg at revisjonsberetningen er avlagt med ett forbehold. Utvalget finner det svært kritikkverdig at administrasjonen ikke har rutiner som sikrer at krav om trygderefusjoner blir levert innen fristene.*”

Kommunestyret vedtok seinere, jf, sak 43/09 i forbindelse med behandlingen av kommunens årsregnskap bla.: *"Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets påpekninger av forhold som må forbedres og ber kontrollutvalget følge opp disse."*

Kontrollutvalget fikk høsten 2009 både skriftlige og muntlige redegjørelser for denne saken fra rådmannen. Når refusjonskravene for 2008 var endelig avklart skulle rådmannen gi kontrollutvalget en ny redegjørelse. Denne forelå gjennom en skriftlige redegjørelse om saken i notat av 9. mars d.å.

I notatet framgår det blant annet at det er opprettet et eget ansvarsområde i regnskapet for 2009 for å korrigeringer av refusjonsbeløp som gjelder 2008. Det framgår at refusjonskrav på sykepenge og fødselspenge på til sammen ca kr 972 000,- ikke vil bli refundert fra NAV. Som årsak til det for høye refusjonskravet om sykepenge pekes det på at kvaliteten på økonomiavdelingens inntektsføring generelt var for dårlig i 2008. For fødselspengenes del viste det seg at inntektsføring, særlig i en sak, ikke var reell.

For 2009 gir notatet en beskrivelse av de rutinene som nå er etablert for å sikre at refusjonskravene blir sendte innen tidsfristene.

Sekretariatet merker seg at økonomiavdelingen har hatt problemer med refusjonsmodulen i Agresso, men at dette ble løst i løpet av 2009.

Rådmannen konkluderer med at kvaliteten på behandlingen av refusjonsbeløp har hevet seg betydelig fra 2008 til 2009. For å få en tilfredsstillende behandling vil det bli avholdt et internkurs og en tettere oppfølging fra det enkelte arbeidssted overfor NAV dersom refusjonsbeløpet uteblir. En ny versjon av Agresso som innføres fra april vil gjøre refusjonsmodulen enklere.

KU-sak 9/10
RAPPORT OM BRUK AV KONSULENTER I ÅS KOMMUNE - RÅDMANNENS
OPPFØLGING

Saksbehandler: Jan T. Løkken

Arkivnr: 219

Saknr.: 10/829

Utvalg

Sak nr.

Møtedato

Kontrollutvalget

9/10

23.03.2010

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget har behandlet rådmannens tilbakemelding av 11. februar 2010 om kommunestyrets vedtak av 26. november 2008 vedr. oppfølging av anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten om konsulentbruk.

Kontrollutvalget mener administrasjonen i liten grad har satt rapportens anbefalinger ut i livet. Regnskapstallene for 2008 og 2009 viser at utgiftene til kjøp av konsulenttjenester bare har økt og en har hatt et betydelig merforbruk hvert år. Det framgår heller ikke av rapporten om det nå er sikret at innkjøpene på dette området foregår i henhold til lov om offentlige anskaffelser.

Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Rådmannen bes snarest sette anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapporten om konsulenttjenester ut i livet og å gi en ny tilbakemelding til kontrollutvalget innen seks måneder.

Tidligere politisk behandling:

Kommunestyret sak 58/08

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

Rådmannens notat av 11. februar 2010 vedr. Forvaltningsrevisjonsrapport om bruk av konsulenter i Ås kommune oppfølging

SAKSUTREDNING:

Kommunestyret behandlet rapporten om bruk av konsulenter i sitt møte den 26. november 2008. Kommunestyret sluttet seg til kontrollutvalgets innstilling om å be rådmannen følge opp rapportens anbefalinger og rapportere til kontrollutvalget om resultatene innen 1. mars 2008. Tilbakemeldingen fra rådmannen forelå i notat av 11. februar 2010, jf. vedlegg.

Forvaltningsrevisjonsrapporten pekte blant annet på følgende utfordringer for kommunen:

- Regnskapet for 2007 viser at det medgikk ca 6,1 mill. kr. til ulike former for konsulentttjenester, inkludert vikartjenester med ca 2 mill. kr. Budsjettet for disse formålene var ca 3,8 mill. kr. Regnskapet viser en økning fra 2006 til 2007 med ca 21%.
- Kommunen har ingen felles skriftlig strategi for bruk av konsulenter.
- For alle de beskrevne anskaffelsene ble det utarbeidet en oppdragsbeskrivelse og avtaledokument.
- Ved 2 av 5 anskaffelser ble det ikke foretatt en konkurranse slik at andre kunne delta.
- For en anskaffelse med på over kr 100 000 var det ikke utarbeidet anskaffelsesprotokoll.
- Det er ikke etablert noen felles rutine for evaluering av konsulentttjenester i kommunen.
- Det er liten praksis for skriftlig evaluering av slike tjenester

Forvaltningsrevisjonsrapporten behandlet både bruken av konsulenter og vikarer, med en hovedvekt på den første gruppen.

BDO Noraudit kom i rapporten med følgende anbefalinger

1. Det anbefales at Ås kommune vurderer sin bruk av vikartjenester opp mot regelverket for offentlige anskaffelser.
2. Det anbefales at kommunen følger opp om ny stilling ved IT-avdelingen resulterer i mindre bruk av eksterne konsulenter.
3. Det anbefales at kommunen utarbeider en skriftlig strategi eller retningslinjer for bruk og utvelgelse av konsulenter.
4. Det anbefales at kommunen vurderer å ta inn et punkt om kompetanseoverføring fra konsulent til oppdragsgiver der det vil være relevant i avtaledokumenter/kontrakter.
5. Det anbefales at kommunen vurderer å innføre en rutine for skriftlig evaluering av kjøpte konsulentttjenester.

Rådmannens tilbakemelding forteller blant annet:

Pkt. 1: Det opplyses at vurderingen av behovet for rammeavtale for å løse vikarbehov skal gjøres i løpet av mars 2010

Pkt. 2: Regnskapstallene viser at bruken av eksterne konsulenter ved IT-avdelingen har falt sterkt siden 2007.

Pkt. 3: I tråd med anbefalingen er det utarbeidet en skriftlig rutine for kjøp av konsulentttjenester og en avtalemal. Denne "skal" legges inn i kvalitetssystemet.

Pkt. 4: Dette punktet er ikke fulgt opp fra kommunen. Administrasjonen mener dette bør knyttes til evalueringen, men det har etter vår vurdering ikke noe med denne anbefalingen å gjøre.

Pkt. 5: Krav om evaluering er tatt inn i rutinen for innkjøp, jf. pkt. 3 ovenfor, og skal leges inn i kvalitetssystemet.

Etter sekretariatets vurdering framgår av tilbakemeldingen at svært få av rapportens anbefalinger ennå er satt ut i livet. Kommunens regnskapstallene for

bruk av konsulenttenester viser et stort merforbruk i forhold til budsjettene også etter at kommunestyret behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten:

Konto 1270*	Regnskap	Rev. budsjett	Forbruk i %
2007	6,1 mill. kr.	3,8 mill. kr	160
2008	9,5 mill. kr.	4,9 mill. kr	192
2009	6,3 mill. kr.	3,4 mill. kr	183

* omfatter: konsulenttenester, juridiske tenester, vikarbyrå og andre konsulenttenester

Regnskapstall fordelt mellom de ulike tenestetypene:

Alle tall 1.000 kr.:	2007		2008		2009	
	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap
127000 Konsulenttenester	2.377'	3.369'	2.445'	4.025'	1.960'	3.085'
127010 Juridiske tenester	350'	270'	293'	403'	333'	600'
127020 Vikarbyrå	300'	1.984'	214'	4.741'	155'	2.072'
127090 Andre konsulenttenester	806'	519	1.996'	366'	1.032'	636'

Det vesentligste av overforbruket i 2009 skyldes områdene helse og sosial og sentraladministrasjonen v/økonomiavdelingen. Kommunestyret behandlet i sak 4/10 budsjettoverskridelsene i 2009 og påla rådmannen å utarbeide forslag til rutiner for å unngå budsjettoverskridelser i fremtiden. Vi antar bruken av vikarer/kjøp av eksterne tenester vil inngå i rådmannens forslag.

Sekretariatet kan ikke se at administrasjonen gjennom sin tilbakemelding har dokumentert at den har tatt nødvendige grep for å bringe de utfordringene som ble beskrevet i forvaltningsrevisjonsrapporten under kontroll. Revisjonsrapporten tok ikke stilling til om omfanget av innkjøpte konsulenttenester var nødvendig, men merforbruket i forhold til budsjett de siste årene viser at kommunen har et styringsproblem på dette området.

KU-sak 8/10
ORIENTERINGSSAKER

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 10/824
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	8/10	23.03.2010

Sekretariatets innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

- 1) Kopi av kontrollrapport fra Skatteetaten av 15. februar 2010 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Ås kommune.
- 2) Særutskrift av kommunestyrets vedtak vedr. kontrollutvalgets årsrapport

Vedr. vedlegg 2: Merknad fra sekretariatet: Rådmannen har i saken til kommunestyret skrevet en egen saksutredning vedr. årsrapporten. Dette er uvanlig og i strid med bestemmelsene om forberedelsen av saker fra kontrollutvalget til kommunestyret.

I tillegg har rådmannen vedlagt saken til kommunestyret kopi av et notat fra rådmannen til kontrollutvalget vedr. forvaltningsrevisjonsrapport om bruk av konsulenter i Ås kommune datert 10.1.2010. Kontrollutvalgets møte som behandlet årsrapporten ble holdt den 2.2. 2010. Kommunestyret må etter dette ha fått inntrykk av at kontrollutvalget har holdt tilbake informasjon fra kommunestyret som burde vært tatt inn i årsrapporten.

Sekretariatet mener rådmannen i denne saken har foretatt en tilbakedatering av kopien av notatet som ble lagt fram for kommunestyret, jf. ovenfor. Notatet til kontrollutvalget, som sekretariatet har mottatt, er datert 11.02.2010, jf. vedlegg til en annen sak til dagens møte. Dette stemmer også med rådmannens e-post til sekretæren av 25. januar 2010 der det ble varslet at et notat om oppfølgingen av rapporten om konsulenter vil foreligge i løpet av ca. 14 dager. Denne e-posten ble referert i kontrollutvalgets møte den 2. februar d.å.